

СТАНОВИЩЕ

На проф. д-р Иван Н. Черноземски дмн, член на научното жури, определено със заповед № 3-900/31.05.2013 г. на изпълнителния директор на СБАЛО-ЕАД, София

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област 7 „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Онкология“ с шифър 03.01.46 за нуждите на Националния раков регистър на база СБАЛО-ЕАД, обявен в ДВ, бр. 29/22.03.2013 г. и в интернет сайта на болницата: <http://www.sbaloncology.bg/bg/science-and-research/academic-personnel-development.html>.

Редовни документи в срока, определен от ЗРАСБ, раздел IV от ППЗРАСБ – Условия и ред за заемане на академична длъжност „доцент/професор“ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СБАЛО-ЕАД са подадени от доц. д-р Здравка Гърдева Василева-Валерианова, която е единствен допуснат кандидат в обявения конкурс.

Своевременно получих всички материали, представени за конкурса съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СБАЛО-ЕАД. Материалите са изготвени съгласно изискванията, подредени са в 2 класъора по начин, който прави удобно използването им. Получих и използвах всички материали, необходими за изготвяне на настоящето становище.

Доц. Здравка Валерианова е родена на 16.04.1957 г. Завършва висше образование в Медицинска академия-Висш медицински институт (София) с успех от държавните изпити отличен 5,83. След това за 13 месеца е завеждащ Селски здравен участък в с. Долно Паничерево, Старозагорски окръг.

От 18.10.1983 г. е научен сътрудник III ст. в „Научно организационно-методична секция“ на Научно-изследователския онкологичен институт (НИОИ) към Медицинска академия. В тази секция доц. Валерианова работи в продължение на 17 години последователно като научен сътрудник III, II и I степен. Методичната дейност в секцията е свързана с всички клинични специалности на онкологията и с организацията на дейността в тях. Това определя както широтата на научната дейност, така и високо ефективните управленски качества придобити от доц. Валерианова и реализирани успешно след това. В този период на изграждане на научния потенциал и останалите необходими качества на ръководителя много важна е ролята на проведените специализации в Москва (1988, 1991), Унгария (1991/2), Кеймбридж (Великобритания, 1993, 1995), Копенхаген (1996) и други.

В резултат на посоченото като натрупан опит и знания става възможно вземане на специалността „Социална хигиена и организация на здравеопазването“ (1989) и специалност „Онкология“ (2001), а през 1998 г. придобива научно-образователната степен „доктор“ (кандидат на медицинските науки) на тема „Рак на белия дроб в България и София-град. Разпространение и оценка на някои рискови фактори“.

Начало на нов период от дейността и по-нататъшната развитие на доц. Валерианова е хабилитирането ѝ през м. март 2001 г. като старши научен сътрудник II ст. (доцент) по научната специалност „Онкология“. Хабилитацията е за нуждите на преобразувания Национален онкологичен център в Специализирана болница за активно лечение по онкология-ЕАД. В Болницата мястото на „Научно организационно-методичната секция“ се заема от Българския национален раков регистър (БНРР), в който доц. Валерианова е началник отдел в периода 2001-2007 и негов ръководител – до 24.01.2010 г.

През 2012 г. доц. Валерианова получава степента „магистър“ по специалност „Публична администрация“ със специализация „Здравен мениджмънт“ в УНСС (София).

От 25.01.2010 г. до сега доц. Валерианова е изпълнителен директор на СБАЛО-ЕАД.

Изложеното до тук показва, че доц. Валерианова има 31 години трудов стаж, от които 30 години са в Национално онкологично заведение (НИОИ, НОЦ, СБАЛО-ЕАД). Указание за нейното равнище като ръководител са посочените в представената автобиографична справка 6 сертификата за сертифициран мениджър по коучинг, сертифициран вътрешен одитор по ISO, сертифициран акредитатор на лечебни заведения, сертифициран специалист по регистрация на рака, сертифициран специалист по превенция и контрол на рака.

За научната и научно-изследователската дейност на доц. Валерианова изказвам пълно съгласие с изложеното в приложената от нея справка за основните показатели за оценка на нейната научна дейност и тези за нейните приноси.

Цялостната научно-изследователската дейност на доц. Валерианова е отразена в представените 181 заглавия на научни трудове. След изключване на тези свързани с избора ѝ за доцент остават 110 труда за оценка в настоящия конкурс. От тях 65 се разделят в 2 групи: 46 са на статии и глави в монографии и 19 научни съобщения от конгреси и конференции, проведени у нас и в чужбина. Другата група е от 45 научни съобщения у нас и в чужбина без публикувани резюмета.

Доц. Валерианова е единствен и първи автор в 64 научни труда. От 110 научни труда 46 са публикации, като 15 от тях са в международни издания. Техният импакт фактор е 28.697. Научните трудове доц. Валерианова са цитирани 316 пъти, като 180 цитирания са в чуждестранни източници, а 136 – в български.

Доц. Валерианова има публикации в най-престижни международни издания като International Journal of Cancer, European Journal of Cancer, Tumori, Journal of BUON, Neoplasma и други.

В научно изследователската дейност на доц. Валерианова важно място заемат 17 участия в научни програми и проекти, повечето от които са международни: EUROCHIP 2 и 3, EUROCIM, EUROTIS и др.

Сред основните направления в научната и научно изследователската дейност на доц. Валерианова следва да се отбележат тези за „Регистрация на злокачествените образувания и контрол на рака“; „Епидемиология и профилактика на рака“; „Използване на съвременни методи при извършване на научни изследвания“. Във всяко от тези направления има цял спектър от по-конкретни тематични проблеми.

Научните приноси в представените 110 труда са отразени в изготвената от доц. Валерианова справка. В групата „**Научно-теоретични и организационни**“ приноси са посочени 12 приноса, като основно място заемат тези за: (1) Осъвременяване на организацията в БНПП съобразно изискванията на Европейската мрежа на раковите регистри (ENCR) и Международната асоциация на раковите регистри (IACR). (2) Въвеждане на единна система и съвременни методи за регистрация на рака в България (данни за пациента, за злокачественото заболяване, за лечението, развитието и проследяването на туморното развитие). Групата „**Научно-приложни приноси**“ съдържа 10 формулирани принципи: (1) Създадена система за проследяване и ежегоден контрол на злокачествените заболявания в България. (2) Разработена и координирана Научна програма за превенция на хроничните незаразни болести за периода 2012-2017 г. (3) Национална програма за ограничаване на тютюнопушенето и други.

Накрая, но не по важност следва да се отбележи активната научно-преподавателска дейност на доц. Валерианова, като за периода 2003-2012 г. тя е имала средногодишна лекционна натовареност по СДО в СБАЛО-ЕАД в размер на 180 академични часа годишно. Тя е била научен ръководител на успешно защитената дисертация за получаване на научната и образователна степен „доктор“ на д-р Надя Димитрова. Доц. Валерианова е член на Научния съвет на СБАЛО-ЕАД. Досега тя е била член на научно жури за професор, както и на научно жури за трима доценти. Тя е била рецензент на двама кандидати за получаване на научната и образователна степен „доктор“ и на един дипломант НБУ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Здравка Гърдева Василева-Валерианова е единствен кандидат за заемане на академичната длъжност „професор“ за нуждите на Националния раков регистър (БНРР) на база СБАЛО-ЕАД. За конкурса са представени и проверени всички изискуеми документи.

Доц. Валерианова е на 56 годишна възраст, което отразява дългогодишен опит и осигурява десетилетия за ползотворна бъдеща дейност.

Доц. Валерианова има 31 години трудова дейност след завършване на висшето си образование. От тези години 30 тя е служител на Научното онкологично заведение (сега СБАЛО-ЕАД) – 17 години като нехабилитиран научен сътрудник и 13 години като доцент.

За конкурса доц. Валерианова е представила 181 научни труда, от които 110 са след нейната хабилитация за доцент. Цитирани са в 316 научни труда, от които 180 са в чуждестранни трудове (правилника на СБАЛО-ЕАД при хабилитация за професор си изискват 3 цитирания). Импакт факторът на представените от доц. Валерианова научни трудове е 28.697.

Анализът на трудовете на доц. Валерианова откроява над 20 групи научно-теоретични и научно-приложни приноси, чиито брой е няколко десетки. Доц. Валерианова притежава 6 много авторитетни сертификата, тя е активен участник в 17 международни научни програми, член е на авторитетни международни организации, активно преподава в СДО, ръководител е на успешно защитил докторант.

Изложеното, което не изчерпва богатата и ефективна дейност на доц. Валерианова като учен, преподавател и ръководител далеч надхвърля нормативно установените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. Убеден съм, че не само аз, но и останалите членове на почитаемото научно жури ще гласуваме с пълна убеденост положително за избора на доц. д-р Здравка Гърдева Василева-Валерианова за „Професор по онкология“ (03.01.46) в БНРР на СБАЛО-ЕАД, гр. София.

24.06.2013 г.

Проф. д-р Иван Н. Черноземски дмн